Over de praktische relevantie van management accounting-onderzoek door Nederlanders in internationale tijdschriften

Michael Corbey

SAMENVATTING Er is de laatste jaren vaak gewaarschuwd voor het verschijnsel dat internationaal wetenschappelijk management accounting (top-)onderzoek zijn praktische relevantie verliest. Wegens onderzoeksvisitaties en carrièreperspectieven doen onderzoekers er namelijk goed aan om hun werk te publiceren in high ranking mainstream journals en juist deze tijdschriften publiceren, volgens critici, nauwelijks onderzoek dat relevant is voor de praktijk. De relevantie voor de praktijk van Nederlands internationaal wetenschappelijk management accounting-onderzoek wordt in dit artikel bepaald aan de hand van het type onderzoeksvraag en de mate waarin auteurs aandacht besteden aan de praktische implicaties van hun onderzoek. De verwachting is dat de Nederlandse (mainstream) toppublicaties, net als de buitenlandse, minder relevant zijn voor de praktijk. Hiervoor blijken inderdaad aanwijzingen te zijn. Niettemin maakt dit artikel ook duidelijk dat een, op het eerste oog minder praktijkrelevante onderzoeksvraag, toch kan uitmonden in specifieke praktische richtlijnen. Verder blijkt dat een beperkt aantal Nederlandse auteurs ontwerpgericht onderzoek verricht dat, hoewel praktisch vaak relevanter, inderdaad niet in de mainstream journals wordt gepubliceerd.

RELEVANTIE VOOR DE PRAKTIJK Dit artikel gaat in op de praktijkrelevantie van wetenschappelijk management accounting-onderzoek. Het laat zien dat de onderzoeksvraag van *mainstream* publicaties vaak minder praktisch relevant is maar dat er ook publicaties zijn die, ondanks deze beperking, toch met praktische richtlijnen komen. Praktisch relevant internationaal *ontwerpgericht* onderzoek wordt in Nederland in beperkte mate verricht.

1 Inleiding

Elders in dit themanummer wordt een overzicht gegeven van recent internationaal management accounting-onderzoek van Nederlanders (Van Helden en Verstege, 2012). Deze auteurs “wagen zich niet” aan een uitspraak over de productiviteit van de Nederlandse management accoun-

ting-wetenschappers in internationale tijdschriften, maar uit het overzicht van artikelen dat wordt besproken, blijkt duidelijk dat het Nederlandse onderzoek op zijn minst ‘aanwezig’ is in de internationale toptijdschriften.

Dat is niet altijd zo geweest. De onderzoeksvisitatie van 1995 heeft laten zien dat Nederlands bedrijfseconomisch en bedrijfskundig onderzoek in die tijd internationaal achterliep ten opzichte van aanverwante disciplines als econometrie en Operations Research (Groot, 2009). Die achterstand werd echter ingelopen bij de volgende visitatie (replacatie) in 2001. Groot (2009, p. 378) hierover: “De replacatie in 2001 bevestigt dit beeld echter niet: de factor discipline is insignificant geworden. De samenhang is dus hoogstens tijdelijk geweest. De evaluatie in 1995 was de eerste in zijn soort en deze leidde tot een kritische beoordeling van het onderzoek in vooral de bedrijfseconomie en bedrijfskunde. Het lijkt erop dat de onderzoeksprogramma’s in deze disciplines hun prestaties na de eerste evaluatie op de voor de commissie relevante criteria aanzienlijk hebben verbeterd.”

Onderzoeksvisitaties vinden plaats op basis van *peer reviews*. Het blijkt uit hetzelfde onderzoek van Groot (2009) dat bibliografische data redelijk goede voorspellers zijn van *peer reviews*. De meest bruikbare voorspellers in dit verband zijn publicaties in internationale toptijdschriften (de zogenaamde *peer reviewed A- en B-publicaties*), bijdragen in congresbundels en artikelen in Nederlandse *peer reviewed* tijdschriften (Groot, 2009, p. 379). Het is voor onderzoeksgroepen die streven naar positieve uitkomsten van onderzoeksevaluaties daarom van groot belang om zoveel mogelijk te publiceren via deze kanalen.

Zoals gezegd lijkt de bedrijfseconomische en bedrijfskundige discipline hierin steeds beter te slagen. Het vakgebied

marketing management spant hierbij wellicht de kroon: het *International Journal of Marketing* telt in het januari-nummer van 2009 maar liefst zeven Nederlanders in de *Top 58 most prolific scholars in the leading marketing journals*.

De strategie van onderzoekers om vooral te publiceren in internationale toptijdschriften is aantrekkelijk als het gaat om gunstige onderzoeksevaluaties maar kent ook beperkingen en risico's. De laatste jaren zijn in het vakgebied management accounting een drietal zorgen geuit met betrekking tot deze strategie (Van Helden en Northcott, 2010). Ten eerste wordt opgemerkt dat één bepaalde onderzoeksmethode wel heel erg dominant is in de algemeen aanvaarde toptijdschriften. Men refereert hier aan wat bekend staat als *mainstream research*, ofwel de Noord-Amerikaanse stijl. Auteurs als Merchant (2008) en Williams et al. (2006), die zelf hun sporen hebben verdiend in deze onderzoeksstijl, waarschuwen tegen een overmatige inzet van steriele onderzoeksmethoden waarbij de nadruk ligt op het gebruik van geavanceerde statistiek om individueel gedrag te bestuderen buiten de sociale en organisatorische context (zie ook Otley, 2001, pp. 246 en 248). Zij zien de nadruk op (uitsluitend) deze onderzoeksmethoden als een beperking die geen recht doet aan de complexiteit van modern relevant management accounting-onderzoek.

Ten tweede wordt de dominantie van *mainstream research* versterkt door het effect dat publiceren in deze outlets heeft op de academische carrière van de onderzoekers. Als gevolg van dit effect passen onderzoekers hun onderzoeksagenda en onderzoeksmethode aan om te voldoen aan de druk om te publiceren in de *high ranking journals* (zie Locke en Lowe, 2008; Gendron, 2008 en Hopwood, 2008).

Ten derde is er een mogelijk probleem met betrekking tot praktische relevantie. Een groot aantal onderzoekers waarschuwt voor het risico dat (vooral dit soort) *mainstream* onderzoek minder praktische relevantie heeft (zie Hopwood, 2008 en Scapens, 2008). Ofschoon onderzoekers zich zeker niet moeten gaan opstellen als *consultants*, is het wel zo dat management accounting-onderzoek uiteindelijk tegemoet moet komen aan problemen die de praktijk ondervindt (Baxter et al., 2008; Khalifa en Quattrone, 2008). Er is regelmatig gepleit voor meer praktische relevantie in het management accounting onderzoek (zie Hansen et al., 2003 en Ittner en Larcker, 2002). Soortgelijke pleidooien worden overigens ook opgetekend in andere bedrijfseconomische vakgebieden (zie Abrahamson en Eisenman, 2001; Bazerman, 2005). Er kan geconcludeerd worden dat *mainstream* toponderzoek en praktijkrelevantie in ieder geval zeker geen vanzelfsprekende combinatie zijn.

De discussie omtrent toponderzoek en praktijkrelevantie wordt in Nederland de laatste jaren tevens gekleurd door het begrip *valorisatie*. Het idee achter *valorisatie* is dat de

resultaten van wetenschappelijk onderzoek beter en sneller ter beschikking moeten komen voor economische en/of maatschappelijke toepassingen. Men kan hierbij denken aan nieuwe producten, diensten, processen of bedrijvigheid. *Valorisatie* is zeker niet onomstreden, verre van dat, maar het is een feit dat onderzoeksvoorstellen heden ten dage ook door instanties op dit punt worden beoordeeld.

Dit artikel bevat een verkenning van de praktijkrelevantie van recent internationaal management accounting-onderzoek door Nederlanders. De vraag, die daarbij allereerst aan de orde komt, is hoe praktijkrelevantie van wetenschappelijk onderzoek kan worden vastgesteld. Het blijkt dat het onderzoeksdoel en de suggesties voor praktijkimplicaties aanknopingspunten bieden (paragraaf 2). Vervolgens worden, met input uit het onderzoek van Van Helden en Versteegen (2012) verscheidene typen publicaties verkend op hun praktijkrelevantie. De onderzoeksvraag is overigens bescheiden: er wordt gekeken naar enkele voorbeelden van geslaagde combinaties van Nederlands toponderzoek met praktijkrelevantie (paragraaf 3). Het is dus niet zo dat alle publicaties uit de bijdrage van Van Helden en Versteegen (2012) zullen worden besproken vanuit het perspectief van praktijkrelevantie. Het artikel wordt afgerond met enige afsluitende opmerkingen (paragraaf 4).

2 Over het vaststellen van praktische relevantie

Shapiro et al. (2007) betogen dat er twee oorzaken bestaan die verklaren waarom de vertaalslag van wetenschappelijk onderzoek naar de praktijk soms moeilijk te maken is. Zij spreken in dit verband over *lost before translation* en *lost in translation*. In het eerste geval (*lost before translation*) faalt de onderzoeker bij de keuze om zijn onderzoek te richten op vragen die de praktijk relevant vindt. In het tweede geval (*lost in translation*) faalt de onderzoeker om de resultaten van zijn (misschien wel praktijkrelevant) onderzoek te communiceren naar die praktijk. Kortweg: het gaat bij praktijkrelevantie om *content* en *communication*.

Er wordt in dit artikel aangesloten bij de definitie van praktijkrelevantie die is geformuleerd door Choudhury (1986, p. 24). Deze auteur stelt dat management accounting-onderzoek relevant is voor de praktijk als het mensen uit die praktijk helpt om hun organisatie te begrijpen en te verbeteren en als het bijdraagt aan een theoretische kennisvoorraad die behulpzaam kan zijn voor een effectieve organisatieverandering in de toekomst.

De vraag of wetenschappelijk onderzoek relevant is voor de praktijk zou op het eerste oog gemakkelijk beantwoord kunnen worden door aan die praktijk te vragen wat men van dat onderzoek vindt. Het probleem is echter dat de praktijk bijna geen directe toegang heeft tot wetenschappelijk toponderzoek. De praktijk blijkt het 'genre' tijdschriften waarin toponderzoek wordt gepubliceerd name-

lijk niet te lezen; zie bijvoorbeeld Lukka en Granlund (2002). De praktijk kan wel indirect (via het genre *professional journals*) kennis nemen van toponderzoek. Lukka en Granlund (2002) hebben laten zien dat in het geval van Activity-Based Costing er inderdaad communicatie is tussen deze twee genres tijdschriften, zij het gefragmenteerd. Foster en Young (1997) lieten eerder al zien dat *cost management* het enige onderwerp is dat in beide genres tijdschriften goed is vertegenwoordigd. Een latere studie van Selto en Widener (2004) liet zien dat in wetenschappelijke tijdschriften veel aandacht is voor onderwerpen als management control, budgettering en prestatiemeting terwijl deze onderwerpen veel minder voorkomen in de *professional journals*. Dit laatste zou kunnen duiden op de mogelijkheid van *lost before translation*.

Er wordt in dit artikel afgezien van bovengenoemde praktijkraadpleging dan wel bestudering van de onderwerpen in *professional journals*. In plaats daarvan zal, in navolging van Van Helden en Northcott (2010), de praktijkrelevantie worden bepaald aan de hand van het onderzoeksdoel en de wijze waarop het onderzoek gewag maakt van praktische implicaties.

Er is sprake van vier onderzoeksdoelen. In de eerste plaats kan onderzoek zijn gericht op het ontwikkelen van nieuwe management accounting-technieken (ook wel: instrumenten) waarmee problemen kunnen worden aangepakt en opgelost waarvoor bestaande technieken (instrumenten) blijkbaar onvoldoende zijn toegerust. De *Balanced Scorecard* (BSc) en *Activity-Based Costing* (ABC) zijn voorbeelden van dit type ontwerpgericht onderzoek. In Tabel 1 is dit onderzoeksdoel A.

Onderzoek naar de effectiviteit van (bestaande) management accounting-technieken is het tweede mogelijke onderzoeksdoel (B). De vraag of de organisatie beter functioneert als gevolg van de management accounting-techniek staat hierbij centraal. Denk bij ABC bijvoorbeeld aan onderzoek naar de talrijke 'verbeterclaims' die de eerste (ontwerpgerichte) ABC-publicaties beloofden. Zie Corbey (2008) voor een overzicht van typische ABC-verbeterclaims.

Het derde doel (C) dat wordt onderscheiden betreft onderzoek naar de voorwaarden voor succesvolle implementatie van een management accounting-techniek. Denk hierbij aan zaken als gedragsmatige aspecten (cultuur) of een goede match met andere controls in de organisatie. In het geval van ABC wordt productdiversiteit wel genoemd als voorwaarde voor een succesvolle invoering (Schoute, 2011).

Het vierde doel, tenslotte, betreft onderzoek naar verklaringen voor de introductie en het gebruik van een management accounting-techniek. Zo speelt mode (*fashion*) een rol bij de diffusie en adoptie van management accounting-technieken als ABC en BSc (zie bijvoorbeeld Balogh et

al., 2006). Van Helden en Northcott (2010) maken hier een nader onderscheid tussen onderzoek naar de verklaring van de introductie en het gebruik van een management accounting-techniek (instrument) met *theoretische onderbouwing* (D1) dan wel soortgelijk onderzoek met een *pragmatische onderbouwing* (D2).

Deze vier onderzoeksdoelen zijn niet allemaal even relevant voor de praktijk. De eerste drie doelen hebben te maken met functionaliteit, in die zin dat ze samenhangen met de wens van practici om management accounting-technieken te gebruiken die de effectiviteit en efficiëntie van hun organisaties kunnen verbeteren. Het vierde onderzoeksdoel is duidelijk verder verwijderd van het belangstellingsgebied van practici. Het zou kunnen leiden tot enig begrip bij practici voor factoren die bepalend zijn voor het succes of falen van de introductie of het gebruik van management accounting-instrumenten. Maar deze factoren zullen lang niet altijd beïnvloedbaar zijn voor mensen uit de praktijk en bovendien kunnen geboden verklaringen onvolledig zijn (zie ook Scapens, 2008).

De tweede invalshoek die gehanteerd wordt betreft suggesties met betrekking tot praktijkimplicaties. Van Helden en Northcott (2010, pp. 221-222) onderscheiden vier klassen waarin auteurs melding maken van mogelijke praktijkimplicaties van hun onderzoek. Het betreft:

- a. geen suggesties met betrekking tot praktijkimplicaties;
 - b. enige (impliciete) suggesties met betrekking tot praktijkimplicaties;
 - c. expliciete praktijkimplicaties zonder specifieke richtlijnen;
 - d. expliciete praktijkimplicaties met specifieke richtlijnen.
- Het zal de lezer duidelijk zijn dat de klassen c en vooral d op een grotere praktijkrelevantie duiden dan a en b.

Onderzoeksdoelen (A, B, C, D1 en D2) en praktijkimplicaties (a, b, c en d) worden samengevat weergegeven in tabel 1. Er zijn in theorie 20 combinaties mogelijk. Er mag verondersteld worden dat onderzoek met de hoogste praktijkrelevantie gevonden wordt in het kwadrant rechtsboven in tabel 1. Het betreft dan combinaties van onderzoeksdoelen A, B en C met vermelding van expliciete praktijkimplicaties c en d.

Onderzoeksdoelen D1 en D2 zijn waarschijnlijk minder relevant voor de praktijk, zeker als er geen of nauwelijks suggesties worden gedaan met betrekking tot praktijkimplicaties. Dit is het kwadrant linksonder in tabel 1: het betreft de combinaties D1 en D2 met praktische implicaties a en b.

Er kan opgemerkt worden dat de bovenstaande beoordeling van praktijkrelevantie van wetenschappelijk onderzoek sterk wordt benaderd vanuit een functionalistische invalshoek. Het gaat, met andere woorden, vooral om de

Tabel 1 Onderzoeksdoelen (A, B, C, D1, D2) en praktische implicaties (a, b, c, d)

	a. Geen suggesties met betrekking tot praktijkimplicaties	b. Enige (impliciete) suggesties met betrekking tot praktijkimplicaties	c. Expliciete praktijkimplicaties zonder specifieke richtlijnen	d. Expliciete praktijkimplicaties met specifieke richtlijnen
A. Ontwikkeling van een nieuw management accounting- instrument				
B. Beoordeling van de effectiviteit van een bestaand management accounting- instrument				
C. Exploratie van de condities voor een succesvolle implementatie van een management accounting- instrument				
D1. Verklaring van de introductie en gebruik van een management accounting- instrument, met theoretische onderbouwing				
D2. Verklaring van de introductie en gebruik van een management				

instrumentele relevantie. Auteurs als Chua (1986) hebben erop gewezen dat er naast deze benadering ook sprake is van interpretatief en kritisch management accounting-onderzoek. Van der Meer-Kooistra en Vosselman (2012) laten zien dat als het gaat om interpretatief en kritisch onderzoek er ook sprake kan zijn van relevant onderzoek voor de praktijk. De relevantie voor de praktijk heeft bij deze benaderingen betrekking op *conceptual relevance* en *legitimative relevance* in plaats van de *instrumental relevance* die in dit artikel centraal staat.

3 Praktisch relevant internationaal toponderzoek, enige voorbeelden

In deze paragraaf wordt een aantal voorbeelden besproken van Nederlands onderzoek met (enige) praktijkrelevantie. Zoals eerder opgemerkt wordt hierbij uitgegaan van het overzicht van Van Helden en Verstegen (2012) in dit themanummer. De voorbeelden die hierna worden besproken, zijn overigens in overleg met deze auteurs geselecteerd. Het viel bij dit selectieproces op dat het onderzoeksdoel A (ontwikkeling van een nieuw management accounting-instrument) nauwelijks voorkomt. Dit is niet helemaal een verrassing want dit type ontwerpgericht onderzoek wordt niet gepubliceerd in de *high ranking (mainstream) journals* als *The Accounting Review*, *Journal of Accounting Research* en *Journal of Accounting and Economics*. Men treft in deze journals vrijwel uitsluitend *mainstream* onderzoek aan. *Mainstream* management accounting-onderzoek bedient zich veelal van een contingentiestudie, waarbij aanvullende verklaringen voor verbanden worden ontleend aan de economische theorie maar ook aan andere theorieën, zoals op het terrein van de sociale psychologie. Voorbeelden van typisch *mainstream* management accounting-onderzoek worden besproken in kader 1 en kader 2 in Van Helden en Verstegen (2012) in dit themanummer.

Eén van de weinige Nederlandse auteurs van ontwerpgericht management accounting-onderzoek is Wouters. In een tweetal bijdragen (Wouters, 2009; Wouters en Roijmans 2011) wordt bijvoorbeeld ingegaan op het ontwerp van een *Performance Measurement System* in een (longitudinale) case study. Er wordt in deze papers aandacht besteed aan praktijkrelevantie ondanks het feit dat de externe validiteit van single case studies beperkt is. Er wordt aannemelijk gemaakt dat ondanks die beperking er toch een aantal relevante implicaties voor management zijn af te leiden uit het onderzoek maar dat de benadering “... may not be equally relevant to every organization” (Wouters, 2009, p. 75). Wegens de expliciete aandacht (met richtlijnen) voor praktijkimplicaties, zijn deze bijdragen te typeren in tabel 1 als (A, d)-onderzoek. Ook het paper van Van Veen-Dirks en Molenaar (2009) valt in deze categorie, evenals Ter Bogt en Van Helden (2011) en Wouters et al. (2009). Merk overigens op dat deze papers niet in bovengenoemde *high ranking mainstream journals* zijn gepubliceerd.

Dit laatste geldt wel voor de bijdragen van Höppe en Moers (2009) en van Bouwens en Kroos (2011) die respectievelijk verschenen in *The Accounting Review* en het *Journal of Accounting and Economics*. De bijdrage van Höppe en Moers exploreert omstandigheden waaronder wordt afgeweken van afgesproken CEO-bonuscontracten. Bouwens en Kroos gaan in op de meerjarige werking van prestatiecontracten van verkoopmanagers van Free Record Shop en besteden aandacht aan het verschijnsel dat verkoopmanagers in het laatste kwartaal van het beoordelingsjaar hun inspanningen verminderen om verhoogde target setting in het volgende jaar te vermijden. Beide publicaties gaan in op het gebruik van een management accounting-instrument met theoretische onderbouwing en vallen dus in tabel 1

in categorie D1. Hölpe en Moers geven verder geen enkele indicatie omtrent praktijkimplicaties en dat betekent in dit verband categorie 'a' in tabel 1. Dit paper eindigt hiermee linksonder (D1, a) in tabel 1 en is daarmee een voorbeeld van *mainstream* onderzoek waarvan de praktijkrelevantie minder duidelijk is. Bouwens en Kroos (2011) gaan op het einde van hun artikel wel heel voorzichtig in op mogelijke praktijkimplicaties; dit paper kan getypeerd worden als (D1, b), een iets gunstiger beeld vanuit het perspectief van praktijkrelevantie.

Het onderzoeksdoel D1 is ontegenzeggelijk sterk vertegenwoordigd, ook in *journals* als bijvoorbeeld *Accounting, Organizations and Society* en *Behavioral Research in Accounting*. Het valt hierbij wel op dat als het gaat om de suggesties met betrekking tot praktijkrelevantie, er wel verschillen bestaan tussen de artikelen. Om een voorbeeld te geven: in haar bijdrage over *Performance Measures* uit 2010 zwijgt auteur Van Veen-Dirks over praktijkimplicaties waardoor deze bijdrage een (D1, a)-publicatie is. In hetzelfde tijdschrift zijn Bol en Moers (2010, p. 735) een stuk duidelijker in dit verband: dit artikel is een voorbeeld van een (D1, c)-artikel. Hartmann en Maas (2010, pp. 42-43) geven in hun bijdrage zelfs specifieke richtlijnen voor de praktijk waardoor het een (D1, d)-artikel is. In dit artikel wordt onder meer ingegaan op persoonlijkheidskenmerken van controllers aan de hand van het hypothetisch construct Machiavellianisme. Personen die hoog scoren op Machiavellianisme ('high Machs') zijn sneller geneigd om in beslissingssituaties af te zien van ethische consequenties en zijn vatbaarder voor eigenbelang dan mensen die laag scoren ('low Machs'). Hartmann en Maas schrijven aan het einde van hun artikel het volgende met betrekking tot de praktijk:

"In this sense, our study also has practical implications, as our findings suggest that where an involved ('strong') controller is needed, organizations should seek people who score low on Machiavellianism. For unit controllers who are not going to be active participants in management decisions, however, organizations would do better to attract relatively Machiavellian controllers, as they are less sensitive to social pressure in situations where the ethicality of slack creation is more ambiguous and budget gaming not in their self-interest."

(Hartmann en Maas, 2010, p. 43).

Dit is onmiskenbaar een praktisch advies, al is daarmee nog niet gezegd dat controllers vanaf nu bij sollicitaties getest zullen worden op Machiavellianisme. Maar, de auteurs tonen in dit voorbeeld aan dat toponderzoek met een onderzoeksvraag in de categorie D, toch 'in translation' praktisch relevant(er) gemaakt kan worden.

4 Afsluitende opmerkingen

Het is in dit artikel niet de bedoeling geweest om een volledige classificatie te geven van alle artikelen die opgenomen zijn in de bijdrage van Van Helden en Verstegen (2012) elders in dit themanummer. Maar, er kunnen op basis van de bovenstaande eerste verkenning wel enige voorzichtige conclusies worden getrokken.

De praktijkrelevantie van wetenschappelijk onderzoek wordt in dit artikel bepaald door de keuze van het onderzoeksdoel (met het risico van *lost before translation*) en de aandacht voor praktijkimplicaties (het risico van *lost in translation*). Een van de zorgen die breed geuit is in de literatuur betreft het verschijnsel dat steeds meer toponderzoek, zowel door de keuze van onderzoeksdoel als door gebrek aan aandacht voor de vertaalslag naar de praktijk, steeds minder praktisch relevant wordt. Helaas moeten we voorzichtig concluderen dat hiervoor wel enige aanwijzingen zijn. De praktisch minst relevante onderzoeksvragen van het type D1 en D2 (zie tabel 1) zijn namelijk sterk vertegenwoordigd in het internationale toponderzoek van Nederlanders. Er is weliswaar beperkt sprake van meer praktisch, ontwerpgericht onderzoek (type A) maar dat verschijnt niet in de *high ranking mainstream journals*.

Tegelijk valt op dat als het gaat om het risico van *lost in translation* dat de (Nederlandse) auteurs relatief gemakkelijk tot verbetering zouden moeten kunnen komen. Het blijkt namelijk dat binnen het onderzoeksdoel D1 er sprake is van enerzijds papers die in het geheel niet ingaan op praktische implicaties (categorie a in tabel 1) tot en met papers die komen tot specifieke richtlijnen voor de praktijk (categorie d). Het is dus wel degelijk mogelijk om in deze categorie (onderzoeksdoel D1) met praktijkrelevante resultaten te komen. Van der Meer-Kooistra en Vosselman (2012) doen in dit verband een soortgelijke aanbeveling in de richting van de editors van wetenschappelijke tijdschriften: "... editors have to explicitly express that authors should explain the implications of their research not only in terms of scientific contributions but also in terms of contributions to the management accounting practice." ■

Prof. dr. ir. M.H. Corbey is hoogleraar Management Accounting and Control aan Tilburg University. Hij is er tevens Associate Dean van TiasNimbas Business School en Academic Director van de TiasNimbas Executive Master of Finance & Control/Registercontroller programma's te Tilburg en Utrecht. Hij dankt prof. dr. G.J. van Helden en prof. dr. B.H.J. Verstegen voor hun waardevolle hulp.

Literatuur

- Abrahamson, E. en M. Eisenman (2001), Why management scholars must intervene strategically in the management knowledge market, *Human Relations*, vol. 54, no. 1, pp. 67-75.
- Balogh, R., M.H. Corbey en P.M.G. van Veen-Dirks (2006), De Balanced Scorecard in Nederland, een empirisch onderzoek naar diffusie en adoptiepatronen, *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*, vol. 80, no. 7/8, pp. 358-371.
- Baxter, J., C. Boedker en W.F. Chua (2008), The future(s) of interpretative accounting research - a polyphonic response from beyond the metropolis, *Critical Perspectives on Accounting*, vol. 19, no. 6, pp. 880-886.
- Bazerman, M.H. (2005), Conducting influential research: the need for prescriptive implications, *Academy of Management Journal*, vol. 30, pp. 25-31.
- Bogt, H.J. ter en G.J. van Helden (2011), The role of consultant-researchers in the design and implementation process of a programme budget in a local government organization, *Management Accounting Research*, vol. 22, no. 1, pp. 56-64.
- Bol, J.C. en F. Moers (2010), The dynamics of incentive contracting: the role of learning in the diffusion process, *Accounting, Organizations and Society*, vol. 35, no. 7, pp. 721-736.
- Bouwens, J. en P. Kroos (2011), Target ratcheting and effort reduction, *Journal of Accounting and Economics*, vol. 51, no. 2, pp. 171-185.
- Choudhury, N. (1986), In Search of Relevance in Management Accounting Research, *Accounting and Business Research*, vol. 17, no. 65, pp. 21-32.
- Chua, W.F. (1986), Radical developments in accounting thought, *The Accounting Review*, vol. 61, no. 4, pp. 601-632.
- Corbey, M.H. (2008), Time-driven activity-based costing - de tijd zal het leren? *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*, vol. 82, no. 11, pp. 477-484.
- Foster, G. en S.M. Young (1997), Frontiers of management accounting research, *Journal of Management Accounting Research*, vol. 9, pp. 63-77.
- Gendron, Y. (2008), Constituting the academic performer, the spectre of superficiality and stagnation in academia, *European Accounting Review*, vol. 17, no. 1, pp. 97-127.
- Groot, T.L.C.M. (2009), Kwaliteit en productiviteit van economisch onderzoek, *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*, vol. 83, no. 11, pp. 373-380.
- Hansen, S.C., D.T. Otley en W.A. Van der Stede (2003), Practice developments in budgeting, an overview and research perspective, *Journal of Management Accounting Research*, vol. 15, pp. 95-116.
- Hartmann, F.G.H. en V.S. Maas (2010), Why business unit controllers create budget slack: Involvement in management, social pressure and Machavellism, *Behavioural Research in Accounting*, vol. 22, no. 2, pp. 27-49.
- Helden, J. van en D. Northcott (2010), Examining the practical relevance of public sector management accounting research, *Financial Accountability & Management*, vol. 26, no. 2, pp. 213-240.
- Helden, G.J. van en B.J.H. Verstegen (2012), Nederlandse management accounting onderzoekers in internationale tijdschriften, *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*, vol. 86, no. 10, dit themanummer.
- Höpfe, F. en F. Moers (2011), The choice of different types of subjectivity in CEO annual bonus contracts, *The Accounting Review*, vol. 86, no. 6, pp. 2023-2046.
- Hopwood, A.G. (2008), Changing pressures on the research process: on trying to research in an age when curiosity is not enough, *European Accounting Review*, vol. 17, no. 1, pp. 87-96.
- Ittner, C.D. en D.F. Larcker (2002), Empirical management accounting research: are we just describing management accounting practice? *European Accounting Review*, vol. 11, no. 4, pp. 787-794.
- Khalifa, R. en P. Quattrone (2008), The governance of accounting academia: issues for a debate, *European Accounting Review*, vol. 17, no. 1, pp. 65-86.
- Locke, J. en A. Lowe (2008), Evidence and implications of multiple paradigms in accounting knowledge production, *European Accounting Review*, vol. 17, no. 1, pp. 161-191.
- Lukka, K. en M. Granlund (2002), The fragmented communication structure within the accounting academia: the case of activity-based costing research genres, *Accounting, Organizations and Society*, vol. 27, pp. 165-190.
- Meer-Kooistra, J. van der en E. Vosselman (2012), Research paradigms, theoretical pluralism and the practical relevance of accounting knowledge, *Qualitative Research in Accounting & Management*, vol. 9, no. 3.
- Merchant, K.A. (2008), Why interdisciplinary accounting research tends not to impact North American academic accountants, *Critical Perspectives on Accounting*, vol. 19, no. 6, pp. 901-908.
- Otley, D.T. (2001), Extending the boundaries of management accounting research: developing systems for performance management, *British Accounting Review*, vol. 33, no. 3, pp. 243-261.
- Scapens, R.W. (2008), Seeking the relevance of interpretative research: a contribution to the polyphonic debate, *Critical Perspectives on Accounting*, vol. 19, no. 6, pp. 915-919.
- Schoute, M. (2011), De relatie tussen productdiversiteit en de adoptie en het gebruik van activity-based costing, *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*, vol. 85, no. 10, pp. 501-511.
- Selto, F.H. en S.K. Widener (2004), New directions in MAR, insights from practice, *Advances in Management Accounting*, vol. 12, pp. 1-35.
- Shapiro, D.L., B.L. Kirkman en H.G. Courtney (2007), Perceived causes and solutions of the translation problem in management research, *Academy of Management Journal*, vol. 50, no. 2, pp. 249-266.
- Veen-Dirks, P. van (2010), Different uses of performance measures: The evaluation versus reward of production managers, *Accounting, Organizations and Society*, vol. 35, no. 2, pp. 141-164.
- Veen-Dirks, P.M.G. van en R. Molenaar (2009), Customer profitability pricing, *Cost Management*, May/June, pp. 32-45.
- Williams, P.J., J.G. Jenkins en L. Ingraham (2006), The winnowing away of behavioral accounting research in the US: the process of anointing academic elites, *Accounting, Organizations and Society*, vol. 31, no. 8, pp. 783-818.
- Wouters, M. (2009), A developmental approach to performance measures: Results form a longitudinal case study, *European*

Management Journal, vol. 27, no. 1, pp. 64-78.

- Wouters, M., J.C. Anderson, J. Narus en F. Wynstra (2009), Improving sourcing decisions in NPD projects: Monetary quantification of

points of difference, *Journal of Operations Management*, vol. 27, no. 1, pp. 64-77.

- Wouters, M. en D. Roijmans (2011), Using prototypes to induce experimentation and knowledge integration in the development of

enabling accounting information, *Contemporary Accounting Research*, vol. 28, no. 2, pp. 708-736.